

Изх. № 10-00-14 / 16. 12. 2016г.

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

На Ваш № 272/15.11.2016 г.

**СТАНОВИЩЕ
ОТ ДАНИЕЛ МИТОВ - МИНИСТЪР НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ
ПО КОНСТИТУЦИОННО ДЕЛО № 14/2016 Г.**

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,**

На основание чл. 18, ал. 2 от Закона за Конституционния съд изразявам следното становище по конституционно дело № 14 от 2016 г., образувано по искане на Омбудсмана на Република България за установяване на противоконституционност на разпоредбата на чл. 14, ал. 3 от Изборния кодекс поради противоречие с разпоредбата на чл. 4, ал. 1 и ал. 2, на чл. 6, ал. 2, на чл. 10, на чл. 26, ал. 1 и на чл. 42, ал. 1 от Конституцията на Република България.

Съгласно чл. 35, ал. 1 на Конституцията на Република България (КРБ) всеки има право свободно да избира своето местожителство, да се придвижва по територията на страната и да напуска нейните предели. Гражданите на Република България, където и да се намират, имат всички права и задължения по Конституцията (чл. 26, ал. 1). Правото да участват в конституирането на държавните органи, т.е активното избиращелно право, уредено в чл. 42 от Конституцията, е от категорията на основните права, и неговото упражняване е фундамент в изграждането на демократична държава.

Действието на цитираните конституционни разпоредби се опосредява чрез приемане на съответните изборни закони (в случая Изборния кодекс). Съгласно чл. 42, ал. 2 от Конституцията - организацията и редът за провеждане на избори се определят със закон.

Организацията на изборите е нормативно определеният ред за подготовката и произвеждането на изборите, който се състои от различни етапи. Всеки етап включва точно определени действия и условия, които се осъществяват в логическа последователност. Цялостната организация на изборите и реализирането на отделните

етапи е система от множество изборни процедури, осъществявани от различни правни субекти.

По отношение на спецификите при организацията на изборите извън страната Конституционният съд вече е имал възможност да отбележи в решение № 4 от 04.05.2011 г. по к.д. №4/2011 г. че, „гласуването извън страната при избори, провеждани на национално равнище, се е превърнало в традиция, целяща да осигури и на българските граждани извън страната упражняването на активното им избирателно право. Като продължение на тази традиция Изборният кодекс съдържа значителна по обем уредба на гласуването извън страната, упражнявано при избори за народни представители, за президент и вицепрезидент и за членове на ЕП от Република България. Едновременно с това обаче от обстоятелството, че гласоподаването се осъществява в чужда държава, произтичат различия - предизборната кампания е отдалечена, в чуждата държава не се образуват отделни изборни райони и др. Налага се изводът, че упражняването на избирателното право в чужбина, по дефиниция, протича при специфични условия, които се отразяват като различия в законовата уредба. Различията са в разпоредби по организацията на изборния процес, които разпоредби са предназначени да гарантират спазването на чл. 26, ал. 1 от Конституцията - гражданите на Република България, където и да се намират, имат всички права и задължения по Конституцията.”

В този смисъл и Законодателят е предвидил специфични условия за образуване на избирателни секции извън страната, като е направил преценка за обусловеност на процеса от законодателни изисквания и протоколните практики на приемащите държави.

Определянето на местата и държавите, в които ще се образуват избирателни секции извън страната и броят им във всяко място, се предшества от изпълнение на предвидените в Изборния кодекс правно-технически действия, извършвани от различни субекти и то в самостоятелни направления. В рамките на разпределението на отговорностите и нормативните задължения между държавните органи в процеса на организиране и произвеждане на избори и национални допитвания извън страната Министерство на външните работи има координираща роля и осъществява дейности от организационен и технически характер.

Изборният кодекс възлага на Централната избирателна комисия да определи местата, в които се образуват избирателни секции извън страната /арг. на чл. 57, ал. 1, т. 17 и чл. 12 от ИК/ като съобрази всички нормативни предпоставки и фактически обстоятелства. Ролята на Министерството на външните работи в този процес е да осигурява и поддържа комуникация със задграничните представителства на Р България и да предоставя на Централната избирателна комисия необходимата й информация за изпълнение на дейността по организиране и произвеждане на избори извън страната.

Съгласно чл. 11, ал. 2 от Изборния кодекс не се допуска образуване на избирателни секции извън територията на дипломатическите и консулските представителства, освен в изрично предвидените в кодекса случаи /чл. 14, ал. 2 и ал. 3/. Установяването на държавите и местата, в които Р България има дипломатически или консулски представителства,

е информация, която МВНР официално предоставя на ЦИК в изпълнение на нормативните си задължения.

Образуването на избирателни секции извън ДКП е предпоставено и от териториалното разпределение и активността на българската общност в отделните държави и места. Извън дипломатическите и консулските представителства избирателни секции се образуват при наличие на не по-малко от 60 избиратели, подали заявления за гласуване извън страната.

Според чл. 14, ал. 2 от ИК и с оглед действащата редакция на ал. 5 на същия текст (ДВ, бр. 85 от 2016 г., в сила от 28.10.2016 г.) в държавите – членки на ЕС извън дипломатическите и консулските представителства се образуват избирателни секции при наличие на не по-малко от 60 избиратели, подали заявления за гласуване извън страната. В тези случаи ЦИК, в условията на обвързана компетентност, образува толкова избирателни секции в съответните местата, за които са налице нормативните предпоставки.

Според чл. 14, ал. 3 от ИК ръководителите на дипломатическите и консулските представителства въз основа на териториалното разпределение на българската общност, отдалечеността на избирателните секции и изискването на ал. 5 на същия текст, изпращат мотивирано предложение до Централната избирателна комисия за образуване на избирателни секции в държавите извън ЕС. Предвид редакцията на ал. 5 на чл. 14 от ИК (ДВ, бр. 85 от 2016 г., в сила от 28.10.2016 г.) и действащото ограничение в страните извън ЕС да не се образуват повече от 35 избирателни секции съществува реална възможност в държава извън ЕС да се съберат 60 заявления по чл. 16, ал. 1 от ИК за повече от 35 населени места. Законната презумпция е, че ръководителите на дипломатическите и консулските представителства могат да направят обективен анализ за концентрацията на българската общност в държавата им на акредитация и в резултат да формират преценка за местоположението на дадена избирателна секция. Тази преценка не е единствено и самодостатъчно условие за образуване на избирателна секция в държава извън ЕС, тя е част от процеса по вземане на решението за образуване на избирателни секции извън страната (Решение № 11117/21.10.2016 г. по адм. дело № 11824/2016 г. на Върховния административен съд).

Решението за образуването и броя на избирателните секции по места и държави е в изключителните прерогативи на Централната избирателна комисия, която като колективен орган, формира воля при всеобхватна преценка не само мотивираните предложения на ръководителите на ДКП, но и при отчитане на всички относими факти и законови предпоставки.

16.12.2016 г.

Даниел Митов
Министър

НА СЪДЕК
ПИСАНИЯ О
Стр. 3 от 3